Reisverslag Zuid-Afrika 2014

18 augustus – Groot feest

Ik weet niet hoe ik deze dag moet omschrijven. Het is een dag geworden die alle verwachtingen overtroffen heeft en nog heel lang in onze herinnering zal blijven. Ik begin maar gewoon bij het begin.

Anderhalf uur vroeger dan in ons 'normale' ritme zitten we al aan het ontbijt. We hebben een druk programma af te werken, voordat we klaar zijn voor het feest dat om 15.00u start. Britt en Jikke hebben een les voorbereid over zintuigen voor een van de middelste groepen. De laatste mogelijkheid voor Jikke om les te geven. Later blijkt dat de school zo op zijn kop staat, dat er de hele dag geen enkele les gegeven wordt.

Dan hadden we op de planning staan om de spanten van verf te voorzien, voordat ze op het dak zitten. Zaterdag schoot het nog niet op, maar wat schetst onze verbazing. Opeens zitten alle spanten wel op het dak. Ongeverfd weliswaar. Maar dat is wel een grote sprong voorwaarts.

Volgende grote klus is het maken van pannenkoeken. En zoals ik al eerder schreef: niets is hier zo simpel als het lijkt. Om pannenkoeken te maken, moet je toch stiekem wel het e.e.a. aan materiaal hebben. Vier pannen mochten we lenen van Zazoe. De school heeft twee stoves gekregen om op te koken (naast de grote pannen op open vuur waar iedere dag dezelfde maispap uitkomt), maar die waren nog nooit aangesloten geweest. Zoals met alles wat niet werkt, heb je in no-time heel veel hulpvaardige handen, maar daarmee hadden we nog geen werkend fornuis. Maar uiteindelijk is Edgar degene die het toch voor elkaar krijgt nadat we ruim een uur verder zijn. Een garde is ook niet te krijgen, maar we vinden iets wat er op lijkt (wat ook niet werkt), maar we krijgen het beslag wel gehusseld. In de 2 nieuwe beslagkommen die we eerst gekocht hebben. Een spatel is ook een onmogelijk ding, maar ook die kun je best missen met pannenkoeken bakken. Lang verhaal kort: toen we eenmaal aan de slag waren, gingen we als een speer en uiteindelijk prijkten er twee grote stapels pancakes, zo'n 200 stuks, die we met het feest zullen uitdelen op een servetje en met een mix van suiker en kaneel erop. Continu natuurlijk nieuwsgierige kopjes die op de geur afkwamen.

Ondertussen gingen buiten de voorbereidingen ook deur. Honderden en honderden ballonnen van Bollair zijn opgeblazen op alle manieren dat je een ballon kan opblazen. Met de ballonnenpomp uiteraard, maar ook door te blazen met alle hulpvaardige mondjes dit keer. Het allerkleinste kindje van de school verbaasde eenieder met zijn longinhoud, maar knopen was nog beetje ingewikkeld. Uiteindelijk was de hele school versierd met meer ballonnen dan ze ooit bij elkaar gezien hadden. En iedere keer dat er een sliert

ballonnen verscheen, begon er wel iemand ‘Happy Birthday’ te zingen. Grappig, dat kennen ze dus.

De mensen van de blanke school hebben hun woord ook dubbel en dwars gehouden en waren af en aan het sjouwen met tafels, tafelkleden en allerlei andere aankleding. Ze zorgen voor heel veel eten en drinken. Op de zwarte bevolking is dit een van de zaken die het allermeeste indruk van de dag gemaakt heeft: hoe kan het in hemelsnaam dat blanke mensen, zwarte mensen bedienen? Er is echt nog een zwarte gemeenschap en een blanke gemeenschap. Voor Rex en Natascha is het continu balanceren. Teveel steun aan de zwarte gemeenschap, wordt niet gepikt door de blanke gemeenschap en je wilt eigenlijk de blanke gemeenschap niet tegen je hebben. De macht is groot en wordt in stand gehouden, alhoewel het maar enkele procenten van de bevolking betreft. De volgende dag vertelt Peter een verhaal wat diep indruk op hem gemaakt heeft, is dat hij 1 keer in zijn leven een blanke tegengekomen is die benadrukte dat het bloed van iedereen rood is en we dus allemaal dezelfde kleur hebben. Maar dat is een uitzondering die de regel (helaas) bevestigt.

Door de blanke school worden ondertussen door de kinderen de schoolborden volgezet met mooie tekeningen en een andere leerling zich als ware dj ontplooit met de dvd home cinema set die de school heeft. Overal druist het van bedrijvigheid en ondertussen gaat het oefenen met zingen en dansen in ieder hoekje waar je maar kijkt nog steeds door. Leraren en leerlingen lopen alle kanten op en zijn razend druk met vanalles en nog wat. Stukje bij beetje wordt de school omgetoverd tot een groot feestparadijs.

Rond half 2 trekken wij ons nog even terug naar de lodge voor een minimieme lunch, een snelle douche om de pannenkoekenlucht kwijt te raken en we trekken allemaal tegelijk onze knaloranje ‘Britt helpt Zuid-Afrika’ t-shirts aan. Als we dezelfde vertrouwde 14 kilometer naar de school rijden, vindt Britt het opeens allemaal heel spannend weer. En ook begrijpelijk, een waar hoogtepunt van 2 jaar bikkelhard werken.

Eenmaal aangekomen op school worden er allerlei handen geschud met mensen uit Swartwater en omstreken die we niet eerder gezien hebben. Iemand van het ministerie, het voltallige schoolbestuur, de mensen van de witte school en van allerlei andere instanties. Naast natuurlijk alle leraren en leerlingen die er allemaal op hun paasbest uitzien. Ook de kookmoeders mengen zich tussen het gezelschap, hoewel die normaal ver op de achtergrond blijven.

Dan wordt het tijd voor het begin van de ceremonie. Er is een programma met maar liefst 12 agenda-punten. Niet alleen de blanke school heeft gedoneerd, maar ook de lokale bouwmaterialen handel heeft gezorgd voor frisdrank en wijn. De dag wordt voorgezeten tot een zeer goed Engels sprekende Afrikaan die zelf jarenlang lesgegeven heeft op deze school en de ene speech volgt de andere op. Het is afgeladen vol in het lokaal en toch verloopt alles heel orderlijk.

Het hoogtepunt van het programma is natuurlijk de keynote speech van Britt. Ze vertelt het hele verhaal vanaf start tot de dag vandaag en deed dat supergoed! Ze werd continu vertaald door de program director, zodat ook alle kinderen haar verhaal goed konden volgen en ze luisterde ademloos naar haar. Zelf volg ik met een stuk kortere speech, waarin ik de gelegenheid gebruik om ook Britt te bedanken en onze hoop uitspreek dat de ontwikkeling van deze school verder zal gaan door elkaar te helpen. Een ander verhaal dat indruk maakte was de korte speech van een leerling die haar dank in eigen woorden uitbracht. Weer kippenvel.

Alhoewel de speeches het inhoudelijke hoogtepunt waren, maakte op ons veruit de meeste indruk hun zang- en danstalent. Wat een ongelofelijk ervaring was dat. Het kippenvel stond letterlijk over ons lijf met de solo's die ingezet werden en door grote groepen overgenomen werden. Ritmisch, zuiver en vol kracht en plezier. En dan ook nog dans erbij. We hebben geluidstapes opgenomen en zullen voor wie het wil horen, jullie graag deelgenoot maken. In sommige songs waren onze namen verwerkt. Echt bijzonder.

Na alle formaliteiten zijn we eerst als een speer naar buiten gevlogen om alle pannenkoeken uit te delen. Binnen een kwartier waren ze allemaal verdwenen in gretige mondjes. Daarna volgde heel veel kinderen die een knuffel wilde, vooral van Britt natuurlijk, maar eigenlijk van iedereen, mensen die wilden praten of op de foto wilde. We vangen zelfs een glimp van ontroering op bij onze aannemer, een grote stoere diepzwarte Afrikaan.

De sfeer was uitermate vrolijk en opgewekt en spontaan werd er opnieuw gezongen en gedanst tot het donker was en iedereen moe richting zijn bed ging. Het feest was groots en geslaagd en je kan je nauwelijks voorstellen dat ze dit allemaal georganiseerd hebben als dankjewel voor BHZA. Het is hun manier om dankjewel te zeggen, maar het feit dat de blanke school er bijvoorbeeld was die eten aan het opscheppen was voor de zwarte bevolking, dat al die belangrijke mensen er waren en de spirit gevoeld hebben van de school en dan al die blije kindergezichten, is een ervaring die wij nooit meer zullen vergeten, maar de school en omgeving netzomin.

19 augustus – Afscheid Paul & Jikke, en we gaan nog even verder

Tsja, na zo'n dag als gisteren, zou vandaag niet anders als een teleurstelling kunnen zijn, maar niets is minder waar. Al begint de dag wel een beetje verdrietig omdat Paul en Jikke weer naar Nederland vertrekken. Jikke begint donderdag al weer met werken, dus het zit er echt op. We nemen hartelijk afscheid en bedanken ze nogmaals voor al hun grandioze werk, maar ook hun gezelligheid. In korte tijd zijn we geworden tot een goed team en in Nederland zullen we

elkaar snel weer opzoeken.

Daarna bereiden Britt en ik de les voor vandaag voor. We gaan naar grade 9, dat is een grote klas met oudere kinderen (niet de alleroudste, dat is een heel kleine klas). We besluiten een kennis quiz te doen over Nederland, waarbij we telkens vier antwoorden geven en de klas in een 'A, B, C en D-corner' veranderen. Je gaat in de hoek staan waarvan je denkt dat het antwoord goed is en het kind wat het laatst overblijft wint een prijsje. Vragen als wat de hoofdstad van Nederland is of hoe onze koning heet. Het valt ze niet mee en we spelen een paar rondes, waarin we ondertussen het een en ander vertellen over ons land. De meeste kinderen denken dat het bij ons altijd sneeuwt, London onze hoofdstad is en kinderen tussen hun 10 en 15^{e} voor het eerst met computers in aanraking komen. Ze vinden het leuk. Daarna spelen we bingo, waarbij we ze eerst zelf kaarten laten maken en niet de nummers trekken, maar telkens een som geven, zodat ze ook nog moeten nadenken. We zijn precies klaar als de schoolbel rinkelt.

De sfeer op school is nog hartelijker dan hartelijk. Alle kindjes en kinderen lachen en willen nog meer foto's of zeggen hoe leuk ze het feest vonden. We schenken onze 3 T-shirts aan Peter, Frank en een van de leerlingen. Dolgelukkig ☺. Overigens heeft Peter zelf vanmorgen computerles gehad van een van de andere leraren die er het meest van snapte. Weer een kleine, maar goede winst, want ze zijn elkaar aan het helpen. We merken het op en complimenteren ze ervoor, waarop ze stralen.

Na de lunch gaan Britt en ik terug naar school om met Peter alle zaken door te spreken. Wat kunnen we nog realiseren, wat moeten ze zelf afmaken en hoe verder. Een goed gesprek van opnieuw twee uur. Met Peter maken we goede afspraken. Wij zullen voor ons vertrek de nieuwbouw niet helemaal klaar krijgen, maar zijn helder over wat wij nog kunnen en wat zij kunnen. Het belangrijkste dat we doorspreken is dat we toezeggen dat we ze voor minimaal 6 maanden ondersteuning blijven geven aan de school voor een conciërge voor 2 dagen per week, inclusief een budget om de school te kunnen onderhouden. We spreken de werkzaamheden door en hoe we het praktisch regelen.

Voor de beeldvorming lieve mensen thuis: deze steun verlening kost ca 1.000 rand per maand/ 140 euro per maand. Een marktconform salaris ligt voor een dergelijke functionaris op minder dan 6 euro per dag, wat we aanvullen met een maandbudget van ca 20 euro per maand voor onderhoud. Ze zijn super, super blij hiermee. Hierdoor kunnen de leraren zich meer focussen op het onderwijs en daar zijn alle kinderen bij gebaat. We hebben toegezegd dat we contact houden en zullen evalueren of dit de juiste vorm is. Uiteraard lossen we hier niet alles mee op, maar de investering die we hiermee gedaan hebben, blijft wel in stand.

Morgen komt dan eindelijk het glas aan en ze hebben iemand die kan helpen het glas in alle ramen te zetten. Het zijn 69 verschillende maten ;-). Wij gaan morgen nog een keer naar de stad en hopen daar nog de laatste ontbrekende zaken op de kop te tikken, zoals de kasten, onderhoudsmiddel voor de sceptic tank en nog wat andere dingetjes.

20 augustus – Boodschappen

Kort verslag van de dag: lange rit naar Ellisras voor de laatste boodschappen. Op de verlanglijst: stellingkasten, onderhoudsmiddel toiletgroep, tentzeil als afscheiding tussen twee lokalen, krijtborden en postzegels. Ondanks een lange zoektocht, lukt het ons helaas niet om maar 1 ding af te strepen op deze lijst. Het zijn onmogelijke boodschappen blijkbaar. Voor de stellingkasten hebben we een alternatief met iemand in Swartwater die zelf kasten kan maken. Dan doen we dat maar. En de rest is voorlopig helaas. Op de terugweg rijden we ook nog een lekke band op een van de vele putholes en als we bij de school langsgaan is de bouw weinig opgeschoten en is het glaswerk (opnieuw) niet gearriveerd. Morgen wordt vast een betere dag!

Blijvende oproep:

Wij blijven onze oproep gestand houden: echt iedere euro is welkom en goed besteed. Geld kan gestort worden op de rekening van Britt van Berkel, met IBAN NL98 RABO 0114 0168 44. We maken een stichting van BHZA, dus ook meelezende ondernemers kunnen belastingtechnisch gunstig schenken. We regelen dit echter pas als we weer in Nederland zijn. Voor nu zouden we willen vragen bij een voorgenomen schenking (groot of klein) ons te willen laten weten, liefst per sms (+31620562837) of mail (vanberkel777@gmail.com) welk bedrag je schenkt. Ons internet is namelijk langzaam en we houden de begroting per dag bij en passen plannen aan op wat we hebben.

Dank voor jullie aandacht en jullie leuke reacties!!! We keep on doing the good work ☺.

Namens Britt en alle mensen hier, veel Afrikaanse groeten van Jordie